

Open Science Award 2025: UHK ocenila příklady skutečně otevřené vědy

19.12.2025 - Lenka Špičánová | Univerzita Hradec Králové

Univerzita Hradec Králové vyhlásila výsledky prvního ročníku soutěže Open Science Award, která oceňuje výjimečné příklady otevřené, transparentní a odpovědné vědecké práce. Osmičlenná hodnotící komise složená z odborníků na Open Science, zástupců fakult, vedení univerzity a Etické komise pro výzkum, posuzovala přihlášky podle míry a kvality otevřenosti, odborného a společenského dopadu, originality přístupu a dlouhodobé udržitelnosti. Ceny vítězům předala na předvánočním slavnostním setkání paní prorektorka pro vědu, výzkum a transfer znalostí, doc. Ing. Hana Tomášková, Ph.D.

"Mám radost z toho, jak se na UHK podařilo vybudovat a stabilizovat podporu otevřené vědy a jak kvalitní práci v této oblasti Oddělení pro Open Science odvádí. Právě díky této systémové podpoře se ukázalo, že chybí viditelné ocenění konkrétních příkladů dobré praxe a lidí, kteří otevřenou vědu skutečně naplňují. První ročník Open Science Award tak potvrdil, že otevřená věda není jen formální požadavek, ale přirozená součást vědecké kvality a akademické integrity," uvedla doc. Hana Tomášková.

1. místo: prof. Ing. Ondřej Krejcar, Ph.D., MPA

Improving internet of vehicles research: A systematic preprocessing framework for the VeReMi dataset a zpřístupnění FAIR datové sady

Vítězný projekt představuje technicky precizní a mezinárodně relevantní ukázkou otevřené vědy. Zpřístupněná FAIR datová sada doplněná Open Access publikací výrazně zvyšuje transparentnost a znovuvyužitelnost výzkumu v oblasti bezpečnosti internetu vozidel. Komise ocenila vysokou úroveň otevřenosti, metodickou kvalitu a jasně doložený odborný dopad.

„Především jsem nečekal, že bych mohl v konkurenci kvalitních výsledků UHK uspět a o to více mě dané ocenění těší. Je však oceněním celého autorského týmu, který se na tvorbě datového setu podílel, a zde bych jmenoval především pana profesora Debotosh Bhattacharjee, jehož kmenové pracoviště, se kterým dlouhodobě spolupracuji, je na indické Jadavpur University. Mým cílem pro přihlášku do soutěže taktéž bylo zviditelnit Open Science a problematiku nakládání s výsledky tvůrčí práce akademiků, jehož je otevřená věda součástí," řekl prof. Ondřej Krejcar.

2. místo: Mgr. Martina Bolom Kotari, Ph.D. a Mgr. Jindřich Kolda, Ph.D.

Projekt NAKI „Brána moudrosti otevřená“

Druhé místo patří projektu, který výjimečným způsobem uplatnil principy otevřenosti v humanitních vědách. Oceněna byla šíře i různorodost otevřených výstupů – od odborných publikací přes databáze, metodiky a mapy až po audiovizuální obsah – a jejich zpřístupnění odborné komunitě, studentům i široké veřejnosti. Projekt nastavuje vysoký standard otevřenosti v oblasti, kde to stále není samozřejmostí, a zároveň má významný kulturní, vzdělávací i vědecký přínos.

„Ocenění patří celému hradeckému týmu projektu Brána moudrosti otevřená, v jehož čele stála kolegyně Martina Bolom Kotari. Vedle akademiků a studentů do něj patřili i knihovníci, filmaři, experti na záchranu historických budov či muzejníci. Snad jsme tak ukázali jednu z cest, po níž mohou historické vědy kráčet dále v těsné spolupráci s exaktními disciplínami a zejména poptávkou

veřejnosti. Aplikace principů Open Science posunuje podobné projekty na kvalitativně vyšší úroveň a zaručuje jejich relevantnost ještě dlouhou dobu po jejich ukončení”, zdůraznil dr. Jindřich Kolda.

3. místo: Mgr. Lukáš Vízek, Ph.D.

Otevřený výzkum v matematickém vzdělávání

Třetí místo bylo uděleno za dlouhodobě rozvíjenou otevřenou výzkumnou praxi, která propojuje Open Access publikace, otevřenou metodologii a systematický přenos výsledků do pedagogické praxe. Aktivita má výrazný dopad na učitelskou komunitu i vzdělávání budoucích pedagogů.

Třetí místo bylo uděleno za dlouhodobě rozvíjenou otevřenou výzkumnou praxi v oblasti matematického vzdělávání, která propojuje kvalitní Open Access publikace, otevřenou metodologii a systematický přenos výsledků do pedagogické praxe. Oceněná aktivita má výrazný dopad na učitelskou komunitu a vzdělávání budoucích pedagogů a přispívá k rozvoji otevřené a odpovědné vědecké kultury.

„Ocenění si vážím a jsem rád, že jsem na Univerzitě Hradec Králové mohl přispět k otevřené vědecké tvorbě. V mém případě je její spoluautorkou Libuše Samková z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a spoluautorem Jon R. Star z Harvardovy univerzity v USA. Přál bych si, aby mé ocenění bylo povzbuzením pro ostatní k tomu, že v oboru vzdělávání je možné dělat špičkovou vědu otevřeným způsobem,” doplnil Lukáš Vízek.

Oceněné projekty jasně ukazují, že otevřená věda má na UHK mnoho podob: od špičkových datových výstupů přes otevřené humanitní zdroje až po výzkum s přímým dopadem na vzdělávání. Společným jmenovatelem je snaha, aby vědecké výsledky byly dostupné, srozumitelné a skutečně využitelné. Zároveň je vidět, že otevřenost tu není samoúčelná, ale opravdu zvyšuje kvalitu výzkumu i jeho společenský přínos.

<https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/aktualne/open-science-award-2025-uhk-ocenila-priklady-skutecne-otevrene-vedy>